

Schrijven voor het NJB

Inhoud

- 1 Doel van deze brochure
- 2 NJB: Lezerspubliek en wat het tijdschrift wil bereiken
- 3 Algemene criteria
- 4 Criteria voor rubrieken
 - 4.1 Wetenschappelijke artikelen
 - 4.2 Wetenschappelijke signalementen
 - 4.3 Lessen uit de praktijk
 - 4.4 Kronieken
 - 4.5 Focus
 - 4.6 Essays
 - 4.7 Opinies
 - 4.8 O&M
- 5 Internet- en tijdschriftpublicaties: elkaar aanvullend en ondersteunend
- 6 Melding mogelijke belangenverstrengeling

1 Doel van deze brochure

Deze brochure beoogt auteurs en potentiële auteurs inzicht te geven in redactiebeleid van het NJB. Doel is:

- een betere samenwerking te realiseren tussen auteur en redactie bij het voorbereiden, beoordelen en eventueel aanpassen van bijdragen voor publicatie in het NJB;
- via deze samenwerking te komen tot publicaties die sporen met, aan de kwaliteitseisen die voor het publiceren in het NJB gelden en passen bij de doelgroep van het blad;
- auteurs te ondersteunen bij het zo optimaal mogelijk presenteren van de inhoud van het concept-artikel en bij het beoordelen van hun kans op plaatsing;

De opzet is dus niet het geven van strakke beoordelingsregels of zelfbinding van de redactie, wel het bieden van een hulpmiddel voor alle betrokkenen, met name voor jonge auteurs die de redactie graag aanmoedigt.

2 NJB: Lezerspubliek en wat het tijdschrift wil bereiken

De missie van het NJB luidt:

Het Nederlands Juristenblad is voor praktijk en wetenschap de belangrijkste en meest actuele bron voor kennis op het terrein van het recht, alsmede hét forum voor debat over de Nederlandse rechtsstaat.

Publicaties die daarin passen zijn zeer welkom. Al het navolgende moet in dat kader worden gelezen.

Het NJB verschijnt wekelijks en heeft rond 9.000 abonnee's en rond 6000 meelezers. Het lezerspubliek bestaat voor een groot deel uit juristen en andere geïnteresseerden die werkzaam zijn in de rechtshulp, in de regelgeving, de rechtspraak, de wetenschap, de politiek en als adviseur van bedrijven en andere maatschappelijke organisaties. Ook door studenten wordt het NJB veel gelezen. Publicaties uit het NJB worden veelvuldig geciteerd en zijn regelmatig aanleiding tot publicaties in andere media.

3 Algemene criteria

Het bovenstaande betekent dat de redactie in het algemeen streeft naar publicaties die een breed juridisch geïnteresseerd publiek kunnen informeren, prikkelen en stimuleren. Dit brengt mee dat de publicaties die in het NJB verschijnen aan de volgende kenmerken moeten voldoen (in paragraaf 4 volgen meer specifieke criteria voor verschillende rubrieken):

- *Uitstekende inhoudelijke kwaliteit.* De inhoud van de publicatie is verantwoord en goed beargumenteerd.
- *Elegant geschreven.* Met de term elegant geschreven moedigt de redactie auteurs aan om te schrijven op een wijze die voor een breed lezerspubliek zo toegankelijk mogelijk is: - direct, zonder omhaal van woorden - en precies, met vaktermen alleen wanneer dat technisch echt nodig is, en ook prikkelend.
- *Relevantie.* De publicatie is relevant voor het juridische publiek en/of voor de Nederlandse rechtsstaat en rechtspleging. Niet iedere publicatie hoeft voor iedere lezer interessant te zijn, maar een publicatie dient wel binnen het interesseveld van een aanmerkelijk deel van de lezers te liggen, of die interesse op kunnen wekken.
- *Inzichtelijkheid.* Een goede opbouw van de redenering is vereist. Bij langere stukken verwacht een lezer een goede structuur, zoals via een onderverdeling in paragrafen en subparagrafen. De titel van het stuk, en van de paragrafen, dient zoveel mogelijk de inhoud van (het gedeelte van) het stuk te dekken, en zo informatief mogelijk te zijn. Het komt de inzichtelijkheid ook ten goede als een eerste alinea, paragraaf, of inleiding de kernpunten uit het volgende betoog noemt. Dat kan ook in het laatste deel van het stuk gebeuren. Maar degenen die het stuk 'scannend' willen lezen, waarderen het als zij de kern snel kunnen vinden.
- *Opmaak.* De redactie zorgt voor de opmaak van bijdragen. Suggesties voor trefwoorden, inleiding en citaten zijn welkom, maar de redactie maakt de uiteindelijke keuze en kan daar alleen bij uitzondering overleg over hebben met de auteur. Gebruik van kaders is aan te bevelen voor opsommingen en beschrijvingen van cases of voorbeelden. Kwantitatieve gegevens worden bij voorkeur vermeld in tabellen of grafieken, mede ter verlevendiging. De lezer waardeert ook (relevante) afbeeldingen.
- *Primeur.* Het NJB accepteert in principe geen publicaties die al elders zijn verschenen (zie echter hierna de rubriek wetenschappelijke signalementen). Uitzonderingen zijn - in overleg met de redactie - mogelijk als een publicatie in kleine kring is verspreid (te denken valt aan sommige feestbundels) of in een medium dat buiten het gezichtsveld van de lezers van het NJB ligt.

4 Criteria voor rubrieken

In ieder nummer van het Nederlands Juristenblad is eerst een 'Vooraf' opgenomen van één van de redactieleden. Daarna volgen de redactionele rubrieken waarin bijdragen van auteurs kunnen worden geplaatst:

- wetenschappelijke artikelen;
- wetenschappelijke signalementen;
- lessen uit de praktijk;
- capita selecta;
- essays;
- opinies;
- O&M.

Niet iedere rubriek komt in elk nummer voor. Dat hangt af van het aanbod van geschikte bijdragen, de actualiteit en andere overwegingen. Op dit redactionele gedeelte volgen de informatieve rubrieken (rechtspraak, wetgeving, literatuur en nieuws).

Verder brengt het NJB tweemaal per jaar kronieknummers uit. Regelmatig verschijnen bijzondere nummers die andere rubrieken kunnen hebben

Hierna volgt een indicatie van wat de redactie met ieder van de redactionele rubrieken beoogt. Tevens is een lijstje van criteria opgenomen, die specifiek voor de betreffende rubriek gelden in aanvulling op de bovenstaande algemene criteria. Ook hier zijn de criteria weer indicatief bedoeld. Verder zijn enige ervaringen van de redactie met bepaalde soorten publicaties vermeld, die de auteur nog wat meer achtergrondinformatie beogen te geven. Tenslotte is steeds een indicatie van de omvang aangegeven.

4.1 Wetenschappelijke artikelen

Deze artikelen voldoen aan de maatstaven van het wetenschappelijk forum. Zij vermeerderen de bestaande kennis met relevante nieuwe inzichten, die methodisch worden verantwoord.

Uitwerking:

- *Een onderzoeksvraag (of vragen) die in het artikel ook concreet wordt beantwoord.* De vraag kan impliciet of expliciet zijn, maar moet wel duidelijk uit het artikel blijken. Het antwoord op de vraag kan uiteraard voorlopig of geconditioneerd zijn, maar het artikel dient wel aan te geven in welke richting het antwoord verder kan worden gezocht.
- *Nieuwe inzichten.* Bijvoorbeeld de presentatie van een nieuwe theorie die rechtspraak verklaart, een nieuwe invalshoek voor de beoordeling van een bepaalde praktijk, een ordening in bestaande rechtspraak en wetgeving die nog niet eerder op vergelijkbare wijze is aangebracht.
- *Methodische verantwoording van de beantwoording van de vraag.* Uit het artikel blijkt expliciet of impliciet welke methode is gevolgd, en waarom. Welke soorten bronnen zijn geraadpleegd en op welke manier? Indien een stelling over geldend of wenselijk recht wordt geponeerd: welke criteria worden dan gehanteerd bij de beoordeling daarvan (bijvoorbeeld overeenstemming met grondrechten, bepaalde billijkheidscriteria, economische criteria of een combinatie daarvan)?
- *Verantwoording.* Het artikel geeft een verantwoording van gebruikte bronnen en verwijst naar de belangrijkste bronnen van eerdere kennis over het onderwerp (bij voorbeeld een samenvatting in één of enkele alinea's met verwijzingen in de voetnoten naar de meest relevante vindplaatsen die verdere toegang bieden tot de eerdere literatuur en rechtspraak).
- *Inzichtelijke opbouw.* Een wetenschappelijk artikel begint altijd met een samenvatting. Daarna volgen bijvoorbeeld: onderzoeksvraag, bestaande kennis, presentatie nieuwe inzichten, confrontatie met ander opvattingen of theorieën, belangrijkste conclusies en aanknopingspunten voor verder onderzoek. Een andere opbouw is toegestaan, zo lang die inzichtelijk en consequent is.
- *Raadpleegbaarheid.* De kernboodschap moet gemakkelijk toegankelijk zijn voor ook degenen die het artikel niet in zijn geheel willen lezen. Wie later iets in het artikel wil nazoeken, moet dat gemakkelijk kunnen vinden.

Uit de redactiepraktijk:

- Liever geen uitvoerige citaten (bemoeilijken leesbaarheid) of uitvoerige weergave van bronnen (zijn gemakkelijk elders te raadplegen en bemoeilijken leesbaarheid, kunnen wel op de NJB site).

- Bespreking van een enkel arrest of reeks van arresten is vaak onvoldoende interessant voor het NJB (voor signalering van rechtspraak bestaan vele andere media), wanneer er niet een wezenlijke nieuwe invalshoek voor beoordeling wordt gekozen of uitspraken met elkaar in verband worden gebracht die op het eerste gezicht niet zouden worden geassocieerd (zie ook hierna de rubriek 'lessen uit de praktijk').
- Overzichten van ontwikkelingen in geldend recht, bijvoorbeeld in rechtspraak, zijn in deze rubriek wetenschappelijke artikelen welkom als sprake is van een werkelijk nieuw gebied, dat nog niet eerder in kaart is gebracht, of als een aantrekkelijke en voldoende nieuwe invalshoek voor beoordeling van de geschetste ontwikkelingen wordt gepresenteerd. Zie voor overzichten die niet aan dit vereiste voldoen de andere hierna te noemen rubrieken.
- Voetnoten bevatten bij voorkeur alleen verwijzingen, of korte aanduidingen als 'Anders', 'Zo ook'. Het zijn niet de plaatsen waarop betogen verder worden uitgewerkt. Beperking is ook overigens aangewezen: bij vaste rechtspraak volstaat bijvoorbeeld de eerste en de laatste uitspraak uit de serie, die de geïnteresseerde immers gemakkelijk toegang geven tot de tussenliggende uitspraken.

Indicatie omvang: 3000 tot maximaal 5000 woorden, inclusief het notenapparaat. Wanneer het artikel langer is, kan de redactie in overleg met de auteur besluiten een ingekorte versie in het tijdschrift af te drukken, met een uitgebreide versie op de internetsite van het NJB.

4.2 Wetenschappelijke signalementen

De redactie publiceert graag uitgebreide signalementen van goede wetenschappelijke artikelen die in andere binnen- en buitenlandse tijdschriften, en -bundels of als internet-publicatie verschijnen. Doel is een korte en krachtige weergave van de kern van de publicatie. Nederlandse rechtswetenschappers publiceren in toenemende mate internationaal, in specialistische tijdschriften, of op internet. Deze publicaties zijn regelmatig ook relevant en interessant voor de lezers van het NJB. Het NJB kan deze auteurs een breder publiek aanbieden, dat bijvoorbeeld in de essentie van de publicatie geïnteresseerd zal zijn, maar slechts voor een klein deel in de gehele publicatie. Uitwerking:

- *Wetenschappelijke publicatie*. Beoogd is een signalement van een publicatie die voldoet aan de criteria van een wetenschappelijk artikel (zie onder 4.1).
- *Signaleringsbelang*. De bijdrage moet interessant en relevant zijn voor het lezerspubliek van het NJB. Als de publicatie slechts voor een deel-publiek relevant is, dat daar waarschijnlijk al kennis van heeft genomen via het medium waarin eerste publicatie heeft plaatsgevonden, ligt her-publicatie minder voor de hand.
- *Weergave van de essentie van de publicatie*. In het signalement zijn de belangrijkste elementen van de publicatie terug te vinden: onderzoeksvraag, presentatie nieuwe inzichten, confrontatie met ander opvattingen of theorieën, belangrijkste conclusies en aanknopingspunten voor verder onderzoek.
- *Toegankelijkheid*. volledige artikel Een verwijzing naar de vindplaats is nodig. De lezer die de gehele publicatie wil raadplegen, stelt daarnaast prijs op gemakkelijke toegankelijkheid van de volledige publicatie, of van een eventuele 'working paper' versie. Dit kan via publicatie daarvan op de NJB-site.

Indicatie omvang: 800 tot maximaal 1600 woorden

4.3 Lessen uit de praktijk

Dit is een analyse van een expert met als doel de praktijk te informeren over 'best practices', hoe met een bepaald terugkerend probleem om te gaan. Ervaring, wetenschappelijke inzichten en

andere bronnen van kennis worden gecombineerd tot een aanbeveling, of een overzicht van opties.
Criteria:

- *Een regelmatig terugkerende praktijksituatie.* Een situatie die in rechtshulp, rechtspraak, geschiloplossing of bij regulering regelmatig terugkeert. Wat zijn de cruciale kenmerken van zo'n situatie? Wat zijn de kenmerken die variëren?
- *Ervaringsgegevens.* Een verwijzing naar ervaringen van de auteur, of van anderen die door de auteur zijn verzameld. Het kan rechtspraak betreffen, maar juist ook andere werkwijzen kunnen interessant zijn om lering uit te trekken. Wat is het gemeenschappelijke uit die ervaringen?
- *Inbedding in expertise.* De ervaringen worden geïntegreerd met expertise: wetenschappelijke inzichten die in een bepaalde richting wijzen, of kennis die eerder is verzameld.
- *Aanbeveling of opties.* Welke lessen kunnen uit ervaringen en expertise worden getrokken? De beschouwing mondt uit in een aanbeveling, of in enkele opties om met het probleem om te gaan.

Indicatie van omvang: 2500 woorden inclusief het notenapparaat.

4.4 Kronieken

De kronieken zijn bedoeld voor de algemene NJB-lezer die bij wil blijven op de hoofdlijnen van het recht. Ze geven een helicopterview over het rechtsgebied. Zij worden in beginsel op uitnodiging geschreven, waarbij de redactie streeft naar spreiding, zodat in de loop der jaren verschillende invalshoeken op het vakgebied naar voren komen. De redactie is daarom zeer geïnteresseerd in aanbiedingen van gekwalificeerde auteurs om een kroniek te verzorgen. Uitwerking:

- *Thematische aanpak.* De ontwikkelingen in wetgeving, rechtspraak, literatuur en beleid kunnen het best op thematische wijze worden gegroepeerd, al dan niet in het licht van een of meer bepaalde tendensen.
- *Inzichtelijke opbouw.* De kroniek dient een inleiding en uitleiding te bevatten. Goed de lading omschrijvende en dekkende kopjes vergemakkelijken het raadplegen ervan.
- *Verwijzing naar eerdere publicaties.* Naar in het NJB verschenen artikelen en de in het NJB opgenomen informatieve rubrieken wordt in ieder geval verwezen.
- *Internationale inbedding.* In de kronieken wordt aandacht geschonken aan relevante Europees-rechtelijke en andere internationale ontwikkelingen.
- *Verwijzingen.* Het notenapparaat dient beperkt te blijven tot loutere verwijzingen. De redactie denkt aan maximaal 60 noten per kroniek.
- *Maximale omvang: 7000 woorden inclusief notenapparaat.* Hiervan kan niet worden afgeweken!

4.5 Focus

Deze rubriek biedt een schets en ordening van interessante actuele ontwikkelingen in een deelgebied. Uitwerking:

- *Thema met dynamiek.* De ontwikkelingen, bijvoorbeeld in (internationale) regelgeving of rechtspraak, volgen elkaar snel op. Het thema is zodanig dat het in een kroniek - in beginsel een geheel vakgebied bestrijkend - niet voldoende dan wel niet tijdig aan de orde kan komen.
- *Stand van zaken.* Deze rubriek heeft vooral een voorlichtend karakter.
- *Ordening.* De dynamiek op het thema kan er oorzaak van zijn dat de lezer behoefte krijgt aan ordening. Daar zorgt deze rubriek voor.

Indicatie omvang: 2500 woorden inclusief het notenapparaat.

4.6 Essays

Een essay is een prikkelende beschouwing over een breder onderwerp. Het is een goed en aantrekkelijk geschreven 'verhaal', bevat geen uitvoerige verantwoording, en hoeft niet methodisch te zijn verantwoord. Uitwerking:

- *Prikkelend*. Aan het denken zettend, beschouwend, inzichten en standpunten opwekkend.
- *Bredere verbanden*. Een essay legt bredere verbanden tussen diverse onderwerpen of ontwikkelingen.
- *Aantrekkelijk geschreven*. Enige spanningsopbouw wordt gewaardeerd. Een essay nodigt uit om in zijn geheel te worden gelezen. Wel waardeert de lezer ergens in het betoog een samenvatting van de kernstelling uit het betoog, zodat ook wie daar niet de tijd voor heeft de essentie kan meekrijgen.
- *Niet volledig verantwoord*. Een essay is wel ingebed in eerdere kennis, maar heeft geen uitgebreid notenapparaat. Verwijzingen - enkele - staan bij voorkeur in de tekst zelf.

Indicatie omvang: 3000 woorden.

4.7 Opinies

In een opinie staat een opvatting centraal, bij voorkeur over een actueel onderwerp. Het is een stuk dat uitnodigt tot actie. Uitwerking:

- *Stellingname*. Een duidelijke mening, of het opwerpen van een prangende vraag.
- *Uitnodigend tot actie*. Doel van de opinie is bevorderen dat actie wordt genomen, in de rechtspraak, door wetgeving, of door andere maatregelen of actoren, of dat mensen door een nieuwe en verrassende invalshoek aan het denken worden gezet.

Uit de redactiepraktijk:

- Boosheid of zorg is vaak een reden om de pen te grijpen. Die mag zeker terugkomen in het stuk. Maar die moet wel worden vertaald in een duidelijke en beargumenteerde stellingname.
- Bij kritiek op personen hanteert de redactie de in het algemeen daarvoor geldende normen: juistheid van de feiten, te checken door voldoende zorgvuldig onderzoek in verhouding tot de ernst van de beschuldiging;

Indicatie omvang: Maximaal 800 woorden. Opinies zijn in beginsel gebonden aan de omvang van 1 pagina.

4.8 O&M

De rubriek Opmerkingen en Mededelingen is bedoeld voor reacties op geplaatste stukken, voor ervaringen en wetenswaardigheden.

- *Puntig*. Puntige en kernachtige formuleringen zijn gewenst. Liefst geen uitvoerige aanloop, maar snel 'to the point' komen.
- *Reacties*. Reacties op gepubliceerde bijdragen zijn zeer welkom. De reactie wordt voorgelegd aan de auteur van de bijdrage waarop wordt gereageerd, die een kort naschrift kan formuleren. Reactie en naschrift worden samen geplaatst.
- *Argumentatie*. Argumentatie is een vereiste, maar een uitvoerige verantwoording is niet nodig.

Indicatie omvang: 200 tot 1200 woorden in verhouding tot belang van naar voren gebrachte.

5 Internet- en tijdschriftpublicaties: elkaar aanvullend en ondersteunend

In beginsel zijn alle publicaties uit het tijdschrift voor abonnees ook op de internetsite van het NJB toegankelijk. De site van het NJB wordt veel geraadpleegd. De redactie streeft er naar, en moedigt auteurs aan daar ook naar te streven, internet- en tijdschriftpublicaties elkaar te laten aanvullen en ondersteunen. Enkele mogelijkheden, die ten dele hiervoor al zijn genoemd, zijn:

- Publicatie van langere stukken op de site, met een kortere versie in het blad.
- Publicatie op de site van (links naar) aanvullende informatie: bijlagen, literatuurlijsten, elektronische versies van tijdschriftpublicaties, extra voetnoten, uitwerkingen, relevante wetsteksten of jurisprudentie.
- Publicatie van wetenschappelijke signaleringen in het blad, volledige artikel of working paper beschikbaar via (link op) NJB site.

6 Melding mogelijke belangenverstrengeling

Het NJB wil een tijdschrift zijn dat hoogwaardige artikelen publiceert. Eén aspect daarvan is dat die artikelen blijk geven van een kritische geest. Het NJB is immers geen beleidsondersteunend medium. Het nemen van afstand tot het onderwerp en het niet sparen van bestaande posities zijn daarbij factoren van belang. Dat neemt niet weg dat auteurs die bij het onderwerp waarover zij schrijven in een andere hoedanigheid (bijv. als advocaat van een partij of als medewerker van een departement) zijn betrokken, juist vaak zeer goed thuis zijn in de materie en over de beste en meest actuele informatie beschikken. Dat kan de kwaliteit van hun bijdrage ten goede komen. De redactie staat daarom niet bij voorbaat afwijzend tegenover bijdragen van op deze wijze betrokken auteurs. Wel vereist de integriteit van het blad dat de lezer wordt ingelicht over die hoedanigheid. Die zal dan in een noot worden vermeld. Om dit beleid gestalte te geven verlangt de redactie van auteurs dat zij de redactie informeren over:

- betrokkenheid als partij, adviseur of rechtshulpverlener bij besproken procedures, geschillen, (voorgenomen) overheidsmaatregelen of standpunten van betrokken overheids- of non-gouvernementele organisaties;
- voor de beoordeling van (de schijn van) belangenverstrengeling relevante functies of nevenfuncties;
- financieringsbronnen van beschreven onderzoek;
- andere gegevens die redelijkerwijs zouden kunnen duiden op belangenverstrengeling of de schijn daarvan.